

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ХНМУ – ПРОВІДНИЙ ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ
ІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**Впровадження
інноваційних технологій організації
навчального процесу у ХНМУ –
провідний шлях підвищення якості
вищої медичної освіти**

**Матеріали
LII навчально-методичної конференції ХНМУ**

м. Харків, 30 січня 2019 року

Харків
ХНМУ
2019

УДК 378.015.31:001.895:61(477.54-25)ХНМУ
В80

Затверджено вченою радою ХНМУ.
Протокол № 1 від 24.01.2019 р.

Редакційна колегія

В.Д. Марковський, Л.В. Фоміна, С.О. Краснікова, Ж.І. Логвінова

В80 Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу у ХНМУ – провідний шлях підвищення якості вищої медичної освіти: матеріали ІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ (Харків, 30 січня 2019 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2019. – Вип. 10. – 144 с.

Матеріали, наведені у збірнику, висвітлюють різноманітні інноваційні технології навчання, як сучасні навчально-педагогічні тренди, що забезпечують ефективність навчально-виховного процесу, доступність до отримання освітніх послуг, а також дають можливість підвищити рівень професійної підготовки та сприяють активізації навчального процесу й покращенню якості освіти.

Збірник розрахований на викладачів вищих медичних закладів.

УДК 378.015.31:001.895:61(477.54-25)ХНМУ

денцію. В її основі лежать зміни традиційних підходів у навчанні й упровадження методів, за яких кожен учень поставлений перед необхідністю активно добувати, переробляти й реалізовувати навчальну інформацію. Останнє може здійснюватися в ході таких форм занять, як аналіз конкретних ситуацій, створення мультимедійних презентацій на задану тему (неігрові методи), імітаційні вправи, ділова гра, розігрування ролей (ігрові методи). Однак у цілому ці методи більш орієнтовані на практичне застосування, ніж традиційні.

Майбутній лікар зобов'язаний більш активно працювати не тільки в бібліотеці, на практичних заняттях, але й на лекції. На це може вплинути зміна інформативного характеру лекції на мотиваційно-інформативний. Основний блок інформації в студента повинен міститися в підручнику або навчально-методичному посібнику, а не в конспекті. Лекція має стимулювати інтерес студента до предмета і розкривати джерела інформації для задоволення цього інтересу.

Особливістю сучасної університетської освіти є підвищення ролі самостійної роботи студентів у процесі навчання. Однією з форм самостійної роботи студентів може бути розв'язання ситуаційних завдань, що є обов'язковим елементом навчального процесу та зручною тренувальною моделлю для перевірки викладачем знань студентів і їхньої здатності застосовувати ці знання на практиці. Ця методологія сприяє стандартизації знань, удосконаленню мислення на основі постійного розширення числа клінічних ситуацій, розвиває логічне та образне мислення.

Таким чином, доповнення традиційних методів викладання електронними технологіями робить освітній процес незвичним, посилюючи мотивацію студентів до вивчення предмета. Інформаційно-освітні технології є ще одним засобом на шляху до підготовки висококваліфікованих кадрів у сфері медицини, готових, згідно з вимогою часу і суспільства, постійно підвищувати свою кваліфікацію, вільно володіти різними способами комунікації та найбільш повно розкривають людський потенціал.

Література

1. Дудар З. В. Якість дистанційної освіти: проблеми та рішення / З. В. Дудар, І. А. Ревенчук // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доп. VIII Міжнар. наук.-метод. конф., 15–16 листоп. 2012 р., м. Суми / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 68–69.

2. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: умови застосування. Дистанційний курс : навч. посіб. - 3-є вид. / В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко; за ред. В. М. Кухаренка. – Х. : НТУ "ХПІ", "Торсінг", 2002. – 320 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Янішен І.В., Кричка Н.В., Дюдіна І.Л., Погоріла А.В., Перешивайлова І.О.

Вступ. Нові пріоритети розвитку освітньої галузі визначили соціально-економічні перетворення, які відбуваються в Україні, світові тенденції гуманізації, інтеграції та глобалізації суспільства [2,4].

Одним з основних аспектів реформування системи освіти є впровадження в навчально-виховний процес сучасних педагогічних і науково-методичних досягнень. А широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій є одним з основних шляхів удосконалення змісту освіти.

На сьогоднішній день навчання у вищому медичному закладі – це складний і різноплановий процес. Зростають обсяги інформації, яку студент повинен засвоїти, що змушує шукати сучасні та досконалі шляхи організації навчальної діяльності. У навчальний процес впроваджуються нові технології, розширюються інформаційні ресурси, що, у свою чергу, змінює підхід, характер та методику викладання навчальної дисципліни. За останні роки значно покращилась оснащеність комп'ютерною технікою навчальних закладів нашої країни. Сучасні телекомунікаційні системи змінюють підходи та способи подання навчальної інформації, дозволяють впливати на різні групи органів сприйняття, тим самим створюючи ефективне навчальне середовище з організацією на індивідуальні можливості та потреби студентів [1].

У навчальному процесі проблема використання мультимедійних технологій широко досліджується в науковій та науково-методичній літературі останніх десятиліть. Однак однією з найактуальніших у дидактиці ще тривалий час залишається проблема формування освітньо-інформаційного середовища, адекватного до вимог часу.

Мета – дидактичне обґрунтування та вдосконалення комплексної системи використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення студентами ортопедичної стоматології.

Нами удосконалено навчально-методичний комплекс практичних, семінарських та лекційних занять, який спрямовано на підвищення ефективності вивчення ортопедичної стоматології через широке використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Для підвищення ефективності лекційних занять пошук підходів передбачав розроблення системи мультимедійних лекцій з ортопедичної стоматології. На нашу думку, основною перевагою мультимедійного курсу лекцій є інтерактивна взаємодія викладача із студентською аудиторією. Одночасне відтворення лекційного матеріалу забезпечують програмно-апаратні засоби, які надають можливість спілкуватися з аудиторією. За необхідності можна зупинити зображення та зробити додаткові пояснення. За допомогою мультимедійної лекції можна варіювати послідовність і форму подання навчального матеріалу, відносно легко повертатися до раніше демонстрованих малюнків, схем, фотографій з різними клінічними випадками та рентгенограм для уточнення зв'язків з новою інформацією.

Студенти на сьогоднішній день надають великого значення не тільки змісту, але й формі подачі матеріалу [6]. Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій підвищує зацікавленість студентів як самою лекцією, так і навчальним процесом. Підвищення рівня наочності лекційного матеріалу дає змогу заохотити студента до вивчення навчального предмета та розширити шляхи опанування матеріалу. Мультимедійні лекції підвищують інтерес до інших форм використання інформаційних технологій, наприклад, використання інтернет-технології. [3,5].

Використання електронних носіїв є найбільш сучасним засобом донесення інформації. Студенти нашого медичного університету мають можливість ознайомитися з інформацією щодо навчального процесу, зокрема з:

- розкладами практичних занять та лекцій;
- матеріалами для підготовки до практичних та семінарських занять;
- електронними книгами та журналами.

Навчальна інформація в електронній формі дозволяє студентам опанувати знання в зручному для них режимі роботи.

Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу активізувало пошуки та розроблення методик контролю теоретичної та практичної підготовки студента. Це призвело до широкого використання тестів на практиці. Одним з ефективних способів оцінювання знань і вмінь студентів є тестування. Тестування має низку переваг, а саме:

- оперативність отримання результатів;
- значна економія часу порівняно з усним опитуванням;
- можливість змінювати кількість та склад тестових завдань, які використовуються під час тестування;
- значне розширення кола студентів, які можуть проходити перевірку;
- автоматизація підбору тестових завдань;
- автоматизація оцінювання.

Самостійна робота має важливе значення в опануванні знань. При плануванні самостійної роботи студент керується навчальною програмою та методичними рекомендаціями з дисципліни "Ортопедична стоматологія", де чітко визначено: на що необхідно звернути увагу і якою літературою користуватися. Використання системи Інтернет сприяє розвитку мислення, змінює ступінь розумової діяльності, підвищує мотивацію студентів до самостійної роботи, сприяє реалізації індивідуального підходу навчання.

Мультимедійні матеріали, розроблені нами, широко використовуються на практичних заняттях. Теоретичний матеріал подається у вигляді презентацій, які містять рентгенограми, фотографії клінічних проявів у ротовій порожнині тих чи інших захворювань, а також відеофільми, у яких продемонстровано клініко-лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій. На наш погляд, така форма подання матеріалу є динамічною, наочною, активізує мислення студентів.

Висновки. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі є важливим для подання інформації в наочній та доступній формі, що, в свою чергу, дозволяє реалізувати особистісно-орієнтовний підхід у навчанні. Одним з найважливіших у навчанні є принцип наочності, а інформаційно-комунікаційні технології дають змогу зробити наочним кожний елемент навчального матеріалу.

Проведені нами дослідження свідчать про те, що рівень засвоєння матеріалу зростає при використанні дидактично обґрунтованої системи інформаційно-комунікаційних технологій.

Література

1. Головченко С.Г. Совершенствование образовательных технологий профессиональной подготовки врачей-стоматологов / С.Г. Головченко, Л.Н. Денисенко, Ю.М. Федотова // Фундаментальные исследования. – 2014. – № 10, ч. 6. – С. 1085–1088.

2. Корольов Б.І. Особливості діяльності викладача в умовах модернізації вищої освіти України. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: Монографія / За заг. ред. В.П. Андрущенко, В.І. Лугового. – К.: "Педагогічна думка", 2011. – С. 88–105.

3. Кульбашна Я.А. Формування професійно значущих якостей у майбутніх стоматологів - невідкладна складова розвитку професійної компетентності / Я.А. Кульбашна // Вища освіта України. 2013. – № 2 (додат. 1). – С. 111–119.

4. Лазоришинець В.В. Подальші шляхи розвитку вищої медичної освіти України /В.В. / Лазоришинець, М.В. Банчук, О.П. Волосовець та ін. // Медична освіта. – 2010. – № 2. – С. 8–17.

5. Осійчук М.С. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток вищої медичної освіти / М.С. Осійчук // Медична освіта. – 2013. – № 2. – С. 9–13.

6. Субіна О.О. Професійна майстерність та особисті якості викладача у сучасній системі освіти України. / О.О. Субіна // Вища освіта України. – 2012. – № 3 (додат. 1). – С. 378–386.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА КАФЕДРІ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ ХНМУ

Ященко М. І., Дьоміна Є. В., Лупир А. В., Шушлягіна Н. О., Калашник Ю. М., Юрєвич Н. О., Бондаренко О. В., Карчинський О. О., Чернякова О. Є.

Сьогодні, в умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні, метою вищої медичної освіти є підготовка конкурентоспроможного фахівця за вимогами світових стандартів. Удосконалення навчальних та методичних технологій набувають своєї актуальності. Ефективне дослідження результатів освітньої діяльності потребує впровадження в навчальний процес інноваційного підходу.

Навчальна робота на кафедрі оториноларингології ХНМУ передбачає аудиторну форму навчання, лекції та практичні заняття. Лекції супроводжуються ілюстративним матеріалом у вигляді мультимедійного зображення, відеофільмів, фантомів, демонстрації хворих.

Практичні заняття передбачають аудиторний вид навчання та проводяться на клінічній базі. Викладачами кафедри складено методичні розробки до практичних занять, що призначені як для викладачів, так і для студентів, з поданням теоретичного матеріалу в електронному та паперовому варіантах.

До кожної теми надається перелік питань, ситуаційних задач, тестових завдань з еталонами відповідей до них, список рекомендованої літератури. Велика увага приділяється підготовці студентів до складання ліцензійного іспиту Крок 2 на 4-му курсі медичного та стоматологічного факультетів: аналізуються тестові завдання, обґрунтовуються варіанти їх розв'язання, при можливості дозволяється користуватися методичною літературою, що спеціально підготовлена колективом кафедри. Безумовно, основним джерелом підготовки студента є стандартні навчальні матеріали: тексти, підручники, лекційні матеріали, комп'ютерні програми, база тестових завдань минулих років. У групах проводяться пробні тестування.

На практичних заняттях здійснюється тестовий контроль відповідно до теми, що вивчається. У співробітництві з колективом Харківського на-

Томілін В.Г., Бережна О.О, Доля А.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИШІВ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	113
Топчій С. В., Лютенко М. А., Пешенко І. В. ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ХНМУ	115
Фролова Т. В., Атаманова О. В., Терещенкова І. І., Сіняєва І. Р. УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ ДИСЦИПЛІНИ "ПРОПЕДЕВТИКА ПЕДІАТРІЇ"	117
Хаустов М. М., Гордієнко Н. О., Бачинський Р. О., Поручіков В. В., Колотілов О. В. SYLLABUS: ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	119
Чернобай Л. В., Ващук М. А., Ісаєва І. М., Глоба Н. С., Кармазіна І. С. ВИКОРИСТАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА НА КАФЕДРІ ФІЗІОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	121
Чумаченко Т.О., Поливянна Ю.І., Райлян М.В., Топчій С.В. НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ "ЕПІДЕМІОЛОГІЯ"	123
Шевченко О. С., Чопорова О. І., Матвеева С. Л., Бутов Д. О., Степаненко Г. Л., Овчаренко І. А., Погорелова О. О. ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ "ФТИЗІАТРІЯ" ТА ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ "КРОК 2"	127
Шейко А. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАНЯТТЯХ З МАГІСТРАНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ОСВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ" ...	128
Шутова Н.А., Ніколаєва О.В., Кузьміна І.Ю. ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ВНЗ МЕДИЧНОГО НАПРЯМКУ	130
Щербина М. О., Курічова Н. Ю., Скорбач О. І. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ОСВІТИ	133
Янішен І.В., Кричка Н.В., Дюдіна І.Л., Погоріла А.В., Перешивайлова І.О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	134
Ященко М. І., Дьоміна Є. В., Лупир А. В., Шушляпіна Н. О., Калашник Ю. М., Юревич Н. О., Бондаренко О. В., Карчинський О. О., Чернякова О. Є. ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА КАФЕДРІ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ ХНМУ	137

Формат А5. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 9,0
Зам. № 19-33688.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видав-ництв, виготівників і розповсюджувачів видав-
ничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.